

<http://hallofpeople.com/gr/bio/Cervantes.php>

ΜΙΓΚΕΛ ΝΤΕ ΘΕΡΒΑΝΤΕΣ

Ο ΔΟΝ ΚΙΧΩΤΗΣ

ΑΠΟ ΤΗ ΜΑΝΤΣΑ

(το πρώτο κεφάλαιο)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 . Όπου γίνεται λόγος για τον χαρακτήρα και τις ασχολίες του περίφημου άρχοντα Δον Κιχώτη της Μάντσας

Σ' ένα χωριό της Μάντσας, που τ' όνομά του δεν θέλω να θυμηθώ, εδώ και όχι πολύ καιρό ζούσε ένας ευγενής από κείνους που έχουν κοντάρι στην οπλοθήκη, μια παλιά ασπίδα, ένα ξελιγωμένο άλογ και ένα λαγωνικό σκυλί. Ξόδευε τα τρία τέταρτα από το εισόδημά του σε σούπες με κρέας βραστό που ήταν τις πιο πολλές φορές αρνίσιο παρά γελαδινό, έτρωγε από το ίδιο κρέας το βράδυ, ομελέτα με λαρδί το Σάββατο, φακές την Παρασκευή και κανένα επί πλέον περιστεράκι τις Κυριακές. Το υπόλοιπο εισόδημα πήγαινε για το ντύσιμο. Ένα γιλέκο από ύφασμα λεπτό, παντελόνι εφαρμοστό από βελούδο, και παπούτσια από το ίδιο ύφασμα για τις γιορτινές μέρες, μια γκρίζα τσόχινη στολή για τις καθημερινές.

Είχε στο σπίτι του μια οικονόμο πάνω από 40 ετών και μια ανιψούλα περίπου 20 καθώς και ένα υπηρέτη κατάλληλο για όλες τις δουλειές που ήξερε να σελώνει το άλογο και να δουλεύει το κλαδευτήρι. Ο ευγενής μας ζύγωνε τα πενήντα, είχε γεροδεμένη κορμοστασιά, αν και αδύνατος με ξερακιανό πρόσωπο, πρωινός στο ξύπνημα και μερακλής στο κυνήγι.

Λένε μερικοί πως το επώνυμο του ήταν Κιχάδας ή Κεσάδας, δεν συμφωνούν πάνω σε αυτό οι βιογράφοι του. Ωστόσο το πιθανότερο είναι να τον έλεγαν Κεχάνα, κατά τους καλύτερους υπολογισμούς. Δεν έχει όμως σημασία για την ιστορία μας αυτό, φτάνει μόνο να μην απομακρυνθούμε σε κανένα σημείο από την αλήθεια.

Πρέπει να ξέρουμε λοιπόν ότι ο άρχοντας μας, τις ώρες που δεν είχε τι να κάνει (και αυτές ήταν οι περισσότερες μέσα στο χρόνο), τις περνούσε διαβάζοντας βιβλία για ιππότες με τόση αφοσίωση και ευχαρίστηση, που ξεχνούσε και το κυνήγι, αλλά και τις υποθέσεις του σπιτιού του. Έφτασε μάλιστα σε τέτοια υπερβολή ώστε πούλησε πολλά στρέμματα χωράφια για να αγοράσει ιπποτικά μυθιστορήματα και γέμισε με αυτά όλο του το σπίτι. Πιο πολύ του άρεσαν εκείνα που είχε γράψει ο Φελισιάνο ντε Σύλβα. Ήταν καταμαγεμένος με το ύφος του και θαύμαζε τις ακαταλαβίστικες εκφράσεις του, -στις ερωτικές εξομολογήσεις κυρίως και σε εκείνα τα σπαραξικάρδια γράμματα, όπου αφθονούσαν κάτι φράσεις τέτοιου γούστου: «Ο λογισμός του παραλογισμού ον προξενείτε ει το λογικόν μου, εξασθενεί τοσούτον το εν λόγω λογικόν μου, ώστε ουχί άνευ λόγου, παραπονούμαι δια την ωραιότητά σας». Ή ακόμη σαν κι αυτήν: «Οι αχανείς ουρανοί, οίτινες εκ της θεότητος σας θεικώς σας κοσμούν δια των αστέρων, άτινα σας κάμνουν να αξίζετε την αξία ήν αξίζει το μεγαλείον σας».

Ο φουκαράς ο άρχοντάς μας είχε χάσει το τσερβέλο του με αυτές τις φράσεις. Έστυβε το μυαλό του για να βρει τι ήθελαν να πουν, αλλά κι ο ίδιος ο Αριστοτέλης αν αναστηνόταν, θα έχανε όλη του την σοφία μπροστά τους. Ωστόσο δεν μπορούσε να πιστέψει ότι ο δον Μπελιάνης πληγώνει και πληγώνεται τόσες φορές γιατί, λέει, όσο σπουδαίοι κι αν ήτανε οι γιατροί που τον γιατρεύανε, ήτανε όλο του το κορμί γεμάτο σημάδια. Δεν έπαυε ωστόσο να εκτιμάει τον συγγραφέα αυτού του μυθιστορήματος, που τελείωνε το έργο του με την υπόσχεση ότι θα συνεχιστούν οι ατελείωτες περιπέτειες του ήρωά του. Πολλές φορές μάλιστα μπήκε στον πειρασμό να κάτσει και να τις αποτελειώσει ο ίδιος. Και σίγουρα, θα το είχε κάνει, με επιτυχία κιόλας, αν δεν τον απασχολούσαν επίμονα κάτι άλλες σκέψεις, πιο σημαντικές.

Λογομαχούσε πολλές φορές με τον παπά του χωριού, άνθρωπο λόγιο, που είχε κάνει τις σπουδές του στην Σιγκουένσα, σχετικά με το ζήτημα ποιος ήταν ο καλύτερος ιππότης: ο ντε Παλμερίνος της Αγγλίας ή ο Αμαντί της Γαλλίας; Ο μαστρο-Νικόλας ωστόσο, κουρέας του χωριού τους, υποστήριζε πως κανένας δεν έφτανε τον ιππότη Φοίβο και πως αν υπήρχε κάποιος να συγκριθεί μαζί του, αυτός ήταν μόνο ο αδερφός του Αμαντί, ο δον Γκαλάορ, που έκανε τα πάντα δίχως νάζια και κλαψούρες σαν τον αδερφό του, από τον οποίο άλλωστε δεν υστερούσε καθόλου σε παλληκαριά.

Με ένα λόγο, ο άρχοντας μας είχε τέτοια μανία με το διάβασμα ώστε έμενε νύχτες ξάγρυπνος και περνούσε ολόκληρες μέρες διαβάζοντας αυτά τα πράγματα. Έτσι, καθώς διάβαζε δίχως να κοιμάται σχεδόν καθόλου, αποκούτιανε και έχασε την ορθή του κρίση. Η φαντασία του γέμισε με όλα αυτά που είχε διαβάσει και στο μυαλό του στριφογύριζαν πια όλο μαγείες, τσακωμοί, προκλήσεις, μάχες, πληγές, έρωτες, λάθη και απίστευτες παλαβομάρες. Και σε λίγο, όλες αυτές οι φαντασιώσεις του

φαίνοντας σαν ιστορίες από τις πιο αληθινές που μπορούν να συμβούν. Έλεγε πως ο Σιντ Ρουί Ντιάζ υπήρξε αναμφισβήτητα ένας καλός ιππότης αλλά δεν μπορούσε να συγκριθεί με τον ιππότη της Πύρινης Ρομφαίας που με μια μόνο σπαθιά του κομμάτιαζε δύο πανύψηλους γίγαντες. Εκτιμούσε ακόμη πιο πολύ τον Βερνάρδο ντε Κάπριο γιατί εξόντωσε στην κοιλάδα του Ρονσεβύ τον Ρολάνδο, παρόλο που εκείνος ήτανε μαγεμένος, χρησιμοποιώντας το τέχνασμα που είχε μεταχειριστεί και ο Ηρακλής όταν έπνιξε στην αγκαλιά του τον Ανταίο, τον θαυμαστό γιο της Γης. Μίλαγε επίσης με πολύ καλά λόγια για τον γίγαντα Μόργκαν που, αν και καταγόταν από την εγωιστική και αγενέστατη ράτσα των γιγάντων, ήτανε τόσο γλυκομίλητος και καλοαναθρεμένος. Περισσότερο από όλους όμως του άρεσε ο Ρενώ ντε Μποντομπάν, προ πάντων όταν τον έβλεπε να βγαίνει από τον πύργο του και να ρίχνεται κατά πάνω στον καθένα που έβρισκε στον δρόμο του, ή όταν πήγαινε στην Μπαρμπαριά κι άρπαζε το είδωλο του Μωάμεθ, που ήταν ολόχρυσο, κατά πως λέει ή ιστορία. Όσο για τον προδότη Γκανελόν, θα έδινε την οικονόμα του και την ίδια του την ανιψιά, φτάνει να μπορούσε να του κοπανήσει μερικές δυνατές κλωτσιές.

Τελικά, με το μυαλό ολότελα σαλεμένο, του σφηνώθηκε η πιο παράξενη σκέψη που μπορεί να κάνει ένας τρελός. Πίστεψε ότι το καλύτερο που μπορούσε να κάνει για το καλό του κράτους και για την προσωπική του δόξα, ήταν να γίνει περιπλανώμενος ιππότης και να πάρει σβάρνα όλο τον κόσμο, με τα όπλα του και το άλογο του, γυρεύοντας περιπέτειες, όπως έκαναν και οι ιππότες, που είεσαν παράδειγμα, επανορθώνοντας κάθε είδους αδικία και εκθέτοντας τη ζωή του σε μεγάλους κινδύνους για να αποχτήσει δόξα αθάνατη. Φανταζόταν κιόλας ο ταλαίπωρος, τον εαυτό του να στέφεται το λιγότερο αυτοκράτορας της Τραπεζούντας, χάρη στην

μεγάλη του αξία. Πλημμυρισμένος από τις ευχάριστες αυτές σκέψεις, ενθουσιασμένος με την αλλόκοτη χαρά που ένιωθε όταν τις έκανε, δεν είχε το μυαλό του τίποτε άλλο πια παρά πώς να πραγματοποιήσει τις επιθυμίες του το γρηγορότερο δυνατό.

Το πρώτο πράγμα που έκανε ήταν να καθαρίσει μια πανοπλία, παμπάλαια και σκουριασμένη από την εποχή των προπάππων του που, για αιώνες, ήταν πεταμένη σε κάποια γωνιά. Γυάλισε τα διάφορα κομμάτια της και τα ίσιωσε όσο γινότανε καλύτερα. Παρατήρησε όμως πως από την περικεφαλαία είχε σωθεί μόνο η κάστα. Με την εφευρετικότητα του συμπλήρωσε αυτή την έλλειψη. Πήρε ένα χοντρό χαρτόνι και συγκολλώντας όλα αυτά κατασκεύασε ένα είδος κράνους ή κάτι που έμοιαζε τουλάχιστον με κράνος. Αλλά όταν θέλησε να δοκιμάσει αν το κράνος του ήτανε αρκετά γερό για να αντέχει τις σπαθιές, του κοπάνησε μια δυνατή με το ξίφος του και το έκανε κομμάτια με την πρώτη. Έτσι πήγε τζάμπα μιας εβδομάδας δουλειά. Δεν του άρεσε καθόλου η λιγοστή αντοχή που έδειξε η περικεφαλαία του. Για να διορθώσει το κακό την ξαναέφτιαξε από την αρχή στερεώνοντας την από μέσα με σιδερένια ελάσματα. Έμεινε λοιπόν ευχαριστημένος και χωρίς να ξανακάνει το πείραμα για να δει αν αντέχει, το πήρε απόφαση πως διαθέτει πια μία τέλεια περικεφαλαία.

Ύστερα πήγε να δει το άλογο του. Παρόλο που το δύστυχο τούτο ζώο είχε στα πόδια του τόσους ρόζους όσες ήταν και οι κηλίδες του και πιο πολλά κουσούρια κι από το άλογο του Γκονέλα, που ήταν πετσί και κόκκαλο, του φάνηκε εκείνου πως δεν θα μπορούσε να συγκριθούν μαζί του ούτε ο Βουκεφάλας του Μεγάλου Αλεξάνδρου ούτε ο Μπαμπιεσά του Ελ Σίντ. Έχασε τέσσερις μέρες να του βρει ένα όνομα γιατί δεν ήταν σωστό, κατά τη γνώμη του, το άλογο ενός τόσο σπουδαίου ιππότη, και μάλιστα ένα τόσο τέλειο άλογο, να μην έχει ένα όνομα που να το ξέρει όλος ο

κόσμος. Προσπάθησε λοιπόν να βρει κάτι που να εκφράζει τι ήτανε προτού το πάρει ο περιπλανώμενος ιππότης και τι είχε γίνει τώρα. Έλεγε πως αφού άλλαξε πια κι ο ίδιος, έπρεπε να αλλάξει όνομα και το άλογό του και να πάρει όνομα σπουδαίο και εντυπωσιακό, που να ταιριάζει στη νέα του κατάσταση και την αποστολή που θα αναλάμβανε. Αφού έφερε λοιπόν στο νου του χίλια δυο ονόματα που τα συνταίριαζε, τα έκοβε, τα έφτιαχνε και τα χάλαγε κάθε τόσο, του έδωσε τελικά το όνομα Ροσινάντης, που του φάνηκε πολύ ευγενικό και εύηχο και που έδειχνε ότι από ένα κοινότατο πολεμικό άλογο που ήτανε άλλοτε, είχε γίνει τώρα το πρώτο άλογο του κόσμου.

Αφού ικανοποιήθηκε με το όνομα που έδωσε στο άλογό του, θέλησε να βρει ένα και για εκείνον τον ίδιο. Οκτώ μέρες σκεφτόταν και στο τέλος αποφάσισε να ονομάσει τον εαυτό του Δον Κιχώτη, πράγμα που δείχνει ότι είχανε δίκιο οι χρονικογράφοι της αληθινής αυτής ιστορίας που υποστηρίζουν ότι το πραγματικό του όνομα ήτανε Κιχάδας και όχι Κεσάδας, όπως ισχυρίζονται κάποιοι άλλοι. Ο ήρωας μας ωστόσο θυμήθηκε πως ο αμαντί δεν περιορίστηκε σε ένα σκέτο όνομα αλλά πρόσθεσε σε αυτό και το όνομα της πατρίδας του για να το κάνει πιο σπουδαίο κι έγινε ο Αμάντι της Γαλατίας. Θέλησε λοιπόν κι αυτός, σαν καλός ιππότης, να προσθέσει στο όνομά του και τ' όνομα της πατρίδας του, κι έτσι έγινε ο Δον Κιχώτης της Μάντσας, πιστεύοντας ότι τιμάει κατά αυτό τον τρόπο και την οικογένεια του και την γενέτειρά του.

Αφού λοιπόν καλογυάλισε τα όπλα του, και βρήκε όνομα ταιριαστό για τον ίδιο και το άλογό του, το μόνο που του έλλειπε ήταν μια κυρία, ευγενής στην καταγωγή για να την ερωτευτεί, γιατί περιπλανώμενος ιππότης χωρίς έρωτα, θα ήταν σα δέντρο δίχως φύλλα και καρπούς, σαν κορμί χωρίς ψυχή.

-Αν έλεγε από μέσα του, για τις αμαρτίες μου ή μάλλον για καλή μου τύχη συναντήσω πουθενά κανένα γίγαντα, όπως συμβαίνει πολύ συχνά στους περιπλανώμενους ιππότες, και με την πρώτη κιάλα σπαθιά τον ρίξω κάτω ήτ ον σκίσω στα δύο, αν τέλος πάντων τον νικήσω και μου ζητάει έλεος, δεν θα ήτανε καλό να έχω μια αγαπημένη για να της τον στείλω δώρο; Να πάει να τη βρει και γονατίζοντας μπροστά της να της πει με φωνή ταπεινωμένη και υποταχτική:

«Κυρία είμαι ο γίγαντας Καρακιουλιάμπρο, άρχοντας του νησιού της Μαλιντράνια, που με νίκησε σε αγώνα τρομερό ο πολυθρύλητος ιππότης Δον Κιχώτης της Μάντσας. Έρχομαι τώρα κατά διαταγή του, να παρουσιαστώ μπροστά στη Χάρη σου και να με κάνει η Μεγαλειότητά σου ό,τι θέλει».

Ω πόσο χάρηκε ο καημένος ο ιππότης μας όταν έκανε αυτή την όμορφη σκέψη και , ακόμη περισσότερο, όταν βρήκε εκείνη που θα γινόταν η αγαπημένη του. Ήταν καθώς λένε μια χωριατοπούλα, καλοκαμωμένη που εδώ και καιρό την είχε ερωτευτεί χωρίς αυτή να το ξέρει και χωρίς να νοιάζεται καθόλου. Την έλεγαν Αλντότσα Λορέντσο κι έκρινε καλό να της δώσει τον τίτλο της Δέσποινας των λογισμών του. Έψαξε να της βρει ένα όνομα που να μην είναι λιγότερο ευγενικό από το δικό του και να ταιριάζει σε μία πριγκίπισσα ή μεγάλη κυρία. Την ονόμασε λοιπόν Δουλτσινέα του Τομπόζο, γιατί είχε γεννηθεί σε αυτό το μέρος. Ήτανε κατά την γνώμη του ένα όνομα το ίδιο αρμονικό, παράξενο κι εκφραστικό, όσο κι αυτά που είχε βρει για τον εαυτό του και για τα' άλογο του.